

V piatok vyjde na DVD štvrtý titul edície filmov zo 60. rokov **Boxer a smrť**

Štvrtým filmom DVD edície pod názvom Slovenský film 60. rokov, vďaka ktorej sa k divákovi dostávajú významné filmy slovenskej kinematografie, bude snímka Petra Solana *Boxer a smrť*. DVD s filmom, ktorého príbeh prináša nový pohľad na tému degradácie človeka v období fašizmu cez tragický osud jednotlivca, vyjde v piatok 17. októbra a zakúpiť si ho bude možné v novinových stánkoch za 99 Sk / 3,29 €.

Film *Boxer a smrť* vznikol podľa rovnomennej poviedky poľského spisovateľa a scenáristu Józefa Hena, ktorá vyšla v českom preklade v roku 1958. Jeho príbeh je zasadený do koncentračného tábora, v ktorom veliteľ Kraft náhodne zistí, že väzeň Komínek má profesionálne boxerské skúsenosti. Zo dňa na deň si z neho spraví tréningového partnera, a tak väzeň Komínek v tábore – i keď nechtiac – získava privilegované postavenie. Jeho vnútorný postoj sa však zmení po smrti priateľa a spoluväzňa Venžlaka. Zlosť a vzdor ho privedú k otvorenej revolte, jeho jedinou šancou na záchranu života je prijať pravidlá nerovnej hry, a to nielen v boxerskom ringu. Podľa slov režiséra filmu Petra Solana je *Boxer a smrť* „jeden z filmov, ktorý má aj dnes čo povedať rôznym typom divákov. Tá vonkajšia, akčná časť nie je natoľko podstatná. Sú aj iné boxerské filmy, ako je tento. Podstatná je hlbšia úroveň, ktorou je boj o život, a to boj neférový. V žiadnom prípade nemôže hrať väzeň fair play s veliteľom tábora. Možno práve táto myšlienka má presah aj za hranice koncentračného tábora a zobrazenej doby. Bojovať fair play môžu iba dvaja partneri, ktorí majú rovnaké podmienky.“

Samotný film *Boxer a smrť* nevznikal ľahko, trvalo viac ako dva roky, kým sa od vzniku scenára dostal do výroby. V auguste 1959 schválila literárny scenár k filmu Umelecká rada aj napriek zákazu riaditeľa Ústrednej správy Slovenského filmu Pavla Dubovského. Na scenári, z ktorého existovalo asi osem verzií, spolupracoval okrem autora námetu aj scenárista Tibor Vichta a režisér Peter Solan. Film sa nakrúcal v priestoroch bývalého židovského pracovného tábora ležiaceho neďaleko Novákov na rozhraní obcí Laskár a Koš. Tábor vznikol v roku 1941 a až do jeho rozpustenia sa počet jeho obyvateľov pohyboval od 1 200 do 1 800. Obsadenie filmu je medzinárodné. Do hlavnej postavy obsadil Peter Solan vtedy 28-ročného slovenského herca Štefana Kvietika. Popri Kvietikovi a českých hercoch Valentíne Thielovej a Jindřichovi Narentovi hrajú všetky väčšie úlohy nemeckí a poľskí herci – Manfred Krug, Gerhard Rachold, Edwin Marian a Józef Kondrat. Práca s medzinárodným štábom bola pre všetkých spolupracovníkov filmu prínosná. Režisér Peter Solan si na ňu spomína takto: „*Bolo to pre nás všetkých zaujímavé. Pokiaľ ide o nemeckých hercov, dovolili mi obsadiť troch. Samozrejme, že sme museli z rôznych dôvodov za pochodu meniť pôvodnú koncepciu. Nemeckých hercov sme mali k dispozícii iba na presne určenú dobu. Potom už mali ďalšie záväzky. Nebolo možné všetko zosúladiť podľa pôvodných ideálnych predstáv. Ale štáb bol výborný.*“

V roku 1962 vznikli na Slovensku tri hrané filmy vysokej umeleckej kvality, s ktorými sa slovenská kinematografia presadila v československom aj medzinárodnom kontexte. Boli to *Boxer a smrť* Petra Solana, *Havrana cesta* Martina Hollého, *Slnko v sieti* Štefana Uhra a všetky boli ocenené na 5. festivale československých filmov v Ústí nad Labem v roku 1963. Z nich najúspešnejším sa stal práve *Boxer a smrť*, ktorý okrem domácich filmových ocenení získal Cenu Carla Foremana a Cenu Daria Milhauda za hudbu Wiliama Bukového na Medzinárodnom filmovom festivale v San Franciscu. Štefan Kvietik získal významné filmové ocenenie Trilobit 1963 „za hlboko ľudské a herecky presne vytvorené postavy vo filmoch *Boxer a smrť* a *Havrana cesta*“.

informácie sú spracované z časopisu, ktorý je súčasťou vydania DVD

BOXER A SMRŤ (1962)

Réžia: Peter Solan • Námet: Józef Hen (poviedka Bokser i śmierć / Boxer a smrť) • Scenár: Józef Hen, Tibor Vichta, Peter Solan • Kamera: Tibor Biath • Hudba: Wiliam Bukový • Strih: Bedřich Voděrka • Zvuk: Ján Kiss • Architekt: Anton Krajčovič • Kostýmy: Ferdinand Konček • Vedúci výroby: Viliam Čánky • Hrajú: Štefan Kvietik, Manfred Krug, Valentina Thielová, Józef Kondrat, Edwin Marian, Gerhard Rachold, Jindřich Narenta, Edmund Ogrodzinski, Janusz Bobek, Ján Kováčik, Zdeněk Kraus, Ľudovít Ozábal a ďalší • Minutáž: 103 min. • Distribučná premiéra: 22. 2. 1963

DVD edícia Slovenský film 60. rokov reflektuje obdobie, ktoré patrí v našich dejinách k najvýznamnejším, a tvoria ju základné diela slovenskej kinematografie: *Jánošík I a II* Paľa Bielika, *Pieseň o sivom holubovi* Stanislava Barabáša, *Slnko v sieti* Štefana Uhra, *Boxer a smrť* Petra Solana, *Organ* Štefana Uhra, *Drak sa vracia* Eduarda Grečnera, *Deň náš každodenný* Otakara Krivánka, *Kristove roky* Juraja Jakubiska, *Slávnosť v botanickej záhrade* Ela Havetta a 322 Dušana Hanáka. Okrem filmu všetky DVD nosiče obsahujú aj bonusy, medzi nimi informácie o filme, ohlasy z tlače, profily tvorcov a fotogalériu. Titulky a menu majú slovenské a anglické. Súčasťou kolekcie je časopis, ktorý je súčasťou DVD. Ten prostredníctvom rozhovorov a profilov tvorcov, štúdií k príslušnému filmu či výňatkov z dobovej tlače, vrátane pôvodného plagátu filmu, ilustruje dobu vzniku jednotlivých titulov. Edíciu Slovenský film 60. rokov sprevádzajú aj novinky. Ku každému filmu na DVD je ako predfilm pripojený jeden dobový Týždeň vo filme, unikátom je komentár pre nevidiacich, o ktoré sú doplnené filmy *Jánošík I a II* a *Organ*. Desiatim filmom aktuálnej edície Slovenský film 60. rokov predchádzalo DVD August 1968 – Očami slovenských dokumentaristov, ktoré vyšlo 18. augusta 2008 pri príležitosti pripomenutia si výročia neslávnych spoločensko-politických udalostí v dejinách Československa v roku 1968 s tromi dokumentárnymi snímkami, a to *Čas, ktorý žijeme* (r. Vlado Kubenko, Ladislav Kudelka, Jaroslav Pogran, Otakar Krivánek, Ivan Húšťava), mimoriadne vydanie *Týždňa* vo filme s názvom *Čierne dni* (r. Ladislav Kudelka, Milan Černák, Štefan Kamenický, Ctibor Kováč) a *Tryzna* (r. Vlado Kubenko, Peter Mihálik, Dušan Trančík).

DVD nosiče edície Slovenský film 60. rokov, ktorú pripravil Slovenský filmový ústav (SFÚ) v spolupráci s vydavateľstvom Petit Press a s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, vychádzajú od piatka 26. septembra do 28. novembra 2008 v týždenných intervaloch a zakúpiť si ich je možné v novinových stánkoch za 99 Sk / 3,29 € a na www.petitshop.sme.sk alebo priamo vo vydavateľstve Petit Press za 89 Sk / 2,95 €. Na www.petitshop.sme.sk si môžete objednať i celú kolekciu za 958,- Sk / 31,80 €.

Viac informácií o DVD edícii Slovenský film 60. rokov a jej jednotlivých tituloch nájdete na www.sfu.sk.

Termíny vydania filmov DVD edície Slovenský film 60. rokov:

Jánošík I, II, r. Paľo Bielik (26. september 2008)
Pieseň o sivom holubovi, r. Stanislav Barabáš (3. október 2008)
Slnko v sieti, r. Štefan Uher (10. október 2008)
Boxer a smrť, r. Peter Solan (17. október 2008)
Organ, r. Štefan Uher (24. október 2008)
Drak sa vracia, r. Eduard Grečner (31. október 2008)
Deň náš každodenný, r. Otakar Krivánek (7. november 2008)
Kristove roky, r. Juraj Jakubisko (14. november 2008)
Slávnosť v botanickej záhrade, r. Elo Havetta (21. november 2008)
322, r. Dušan Hanák (28. november 2008)